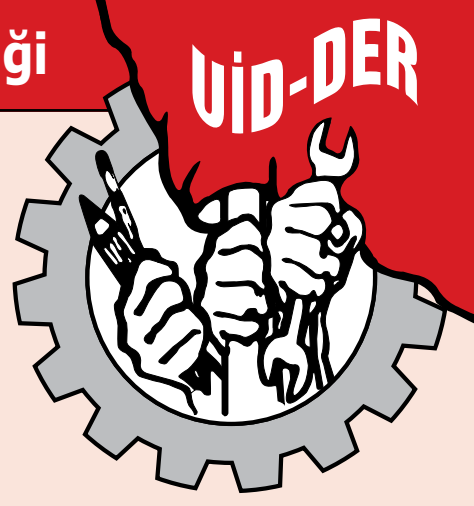

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni • 15 Ocak 2019 • No: 130

Çözüm İşçilerin Birliği ve Dayanışmasıdır!

Türkiye’de siyasi iktidarın yıllardır toplumu yapay temelerde kutuplaştırması, bu siyaseti inatla sürdürmesi boşuna değildir. Oysa işçiler sınıf kimlikleriyle değil de kültürel, mezhepsel, etnik kimlikleriyle düşünüp hareket ettikleri sürece yalnızca kendilerine zarar verirler. Kazanan ise daima siyasi iktidar ve patronlar sınıfı olur.

Dünya genelinde toplumsal sorunlar hızla büyüyor. Toplumda eşitsizlik ve adaletsizlikten doğan çelişkiler her yerde kendini açığa vuruyor. İşsizlik artıyor, emekçilerin gelir seviyesi geriliyor, çalışma ve yaşam koşulları kötüleşiyor. Savaştan, açlıktan, işsizlik ve geleceksizlikten dolayı milyonlarca göçmen Avrupa ve ABD’ye ulaşmaya çalışıyor. İşçi sınıfının sömürülmesine dayanan kapitalist sistem, bu sorunların hiçbirisine çözüm üretmiyor. Sorunları çözemeyen iktidar sahipleri, emekçileri yalanla besliyor, boş umutlarla oyalamaya çalışıyorlar. Meselâ Rusya’dan ABD’ye kadar birçok ülkede, başa geçen baskıcı liderler emekçile-

re şöyle diyorlar: “Bekleyin, büyük güç olacağız ve tüm sorunlarımız çözülecek!” Putin Rusya’yı, Orban Macaristan’ı, Şi Çin’i, Erdoğan Türkiye’yi, Trump ABD’yi büyük güç yapmak istiyor. Büyüklük hastalığına yakalanan egemenlerin sayısı her geçen gün artıyor.

ABD zaten büyük güç olduğu için Trump, “Amerika’yı yeniden büyük yap” sloganını kullanıyor. ABD, yıllarca “rüyalar ülkesi” olarak gösterildi. Oysa yıllar içinde güçlü ABD’de zengin ile yoksul arasındaki gelir uçurumu büyüdükçe büyüdü. 2008’deki ekonomik krizle birlikte, borç batağındaki işçiler ev ve arabalarını kaybettiler. Yoksulluk ve işsizlik hızla arttı.

Gençler umutsuzluğa sürüklendi. Emekçilerin, toplumsal eşitsizliğe ve adaletsizliğe olan tepkisi yükselmeye başladı. İşte Trump, Amerika'yı yeniden büyük güç yapacağını söyleyerek emekçilerin tepkisini yatıştırmaya çalışıyor. Orta Amerika'dan ve Meksika'dan ülkeye gelen göçmenleri, işsizliğin ve yoksulluğun nedeni olarak gösteriyor. İnatla ABD'nin Meksika sınırına duvar örmek istiyor. Peki, göçmenlerin ABD'ye girmesinin önüne duvar çekilerek işsizlik ve yoksulluk sorunu çözülebilir mi? Elbette hayır! Çünkü toplumun çoğunluğunun yoksulluğa ve işsizliğe itilmesinin nedeni göçmenler değil, kapitalist sömürü sisteminin yapısıdır. Trump, işçi sınıfı bu gerçeği görmesin diye göçmenleri hedefe koyuyor, "tüm dertlerin kaynağı dışarıdan gelenler" söylemini kullanıyor.

Kendilerini kurtarıcı olarak sunan baskıcı liderler, asla eleştirilmeye tahammül edemiyorlar. Toplumdaki eşitsizliğin ve adaletsizliğin üzerini örtmek isteyen bu liderler, kendilerine muhalefet edenleri susturmak için "dış mihraklar" suçlamasına başvuruyorlar. Meselâ Macaristan'ı ele alalım: Bu ülkenin Başbakanı Orban, iş yasalarını değiştiriyor ve işçi sınıfının kazanılmış haklarına el koyuyor. Orban, haftalık çalışma süresini 40 saatten 48 saate, yıllık 250 saatlik fazla mesai süresini ise 400 saate çıkardı. Yasa başka hak gasları da içeriyor. Bu değişikliğin amacı patronlar sınıfını daha fazla zengin etmekten başka bir şey değil. Dolayısıyla işçiler, "kölelik yasası" olarak adlandırdıkları bu değişikliğe karşı çıkıyor, Orban'a tepki gösteriyor ve peş peşe grev yapıyorlar. Orban, derhal milliyetçiliğe sarılıyor, işçileri ve sendikaları "dış mihrakların" oyuncağı olmakla suçluyor. Sermaye medyası onun söylemini papağan gibi tekrar ediyor. "Dış mihraklar" Macaristan'ın kalkınmasını istemedikleri için ülkeyi karıştırıyorlarmış!

Orban'ın bir benzeri de Hindistan'da var. Hindistan'da, 8-9 Ocakta tam 200 milyon işçi ve yoksul çiftçi greve gitti. Dile kolay, 200 milyon! Grev işçi sınıfının ne denli güçlü olduğunu bir kez daha göstermiş oldu. Çünkü günlük hayat durma noktasına geldi. Bu ülkede ücretler son derece düşük, taşeronlaştırma yaygın ve çalışma koşulları alabildiğine ağır... Hâlâ kast sistemi etkisini sürdürüyor. On milyonlarca işçi, fiyatların düşürülmesini, ücretlerin yükseltilmesini, iş güvencesi sağlanmasını, sosyal güvenlik sistemi getirilmesini, çalışma koşullarının iyileştirilmesini talep ediyor. Ancak Başbakan Modi'nin başında bulunduğu hükümet, tüm zenginliği yaratanların taleplerine kulak tıkıyor. O da on milyonları "dış mihrakların" oyununa gelmekle suçluyor. Başbakan Modi'ye göre Hindistan büyük bir güç olacak ama "dış mihraklar" bunu istemiyor. Toplumdaki sorunların üzerini kapatmak ve halkı arkasına takmak için milliyetçiliği kışkırtıyor. Halkın dini inançlarını da kullanmaktan geri durmuyor. Kurduğu baskıcı

rejime karşı çıkanları, demokrasi ve özgürlük isteyenleri "vatan haini" olmakla suçluyor.

"Dış mihraklar" ya da "vatan haini" gibi kavramlar adeta susturucu gibi kullanılıyor. İktidar sahipleri, kendilerine muhalefet edenleri veya haklarını arayan işçileri anında "hain" olmakla, "dış mihrakların" oyununa gelmekle suçluyorlar. Fransa'da **Sarı Yelekliler** de aynı suçlamayla karşılaştılar. Sarı Yeleklilerin suçu, zamlara ve hayat pahalılığına karşı demokratik haklarını kullanarak sokaklara dökülmek! Sıkışan Macron hükümeti, Sarı Yeleklilerin dışarıdan kışkırtıldığı yalanına sarıldı. Sömürücü efendiler, istiyorlar ki kimse hakkını aramasın, demokratik hakkını kullanmasın, protesto gösterisi yapmasın... Onlara göre hakkını arayan işçiler marjinaldir, "yerli ve milli" değildir. "Yerli ve milli" olmak için susmak, kölece koşullara boyun eğmek, demokrasi istemek gerekiyor.

Durum Türkiye'de de farklı değil. Siyasi iktidar, her türlü sorunu "dış mihraklar"a bağlıyor, gerçeklerin üzerini örtüyor. Örneğin hakkını arayan, greve çıkan işçiler; "bunlar dışarıdan kışkırtılıyor" suçlamasıyla karşılaşmıyor mu? Kurtlu yemeklere ve iş cinayetlerine karşı isyan eden 3. Havaalanı işçileri bu şekilde suçlanmadı mı? Üreten, alın teri akıtan işçilere, haklarını aradıkları için marjinal denmiyor mu? Siyasi iktidar peş peşe işçi grevlerini yasaklamıyor mu? Demokrasi isteyenleri "vatan haini" olmakla suçlamıyor mu? Bunların hepsi gerçektir.

Dünya ve Türkiye'deki durum bize neyi gösteriyor? Kapitalist sömürü düzeninin yarattığı sorunlar büyüdükçe, iktidar sahipleri daha fazla milliyetçiliğe ve yalana sarılıyor. İşçi sınıfının gerçekleri görmesinden ve birleşerek ayağa kalkmasından ödleri kopuyor. Türkiye'de siyasi iktidarın yıllardır toplumu yapay temellerde kutuplaştırması, bu siyaseti inatla sürdürmesi boşuna değildir. Oysa işçiler sınıf kimlikleriyle değil de kültürel, mezhepsel, etnik kimlikleriyle düşünüp hareket ettikleri sürece yalnızca kendilerine zarar verirler. Kazanan ise daima siyasi iktidar ve patronlar sınıfı olur. Eğer bugün işçi sınıfı krizin ağır yükü altında ezilmesine rağmen birleşip HAYIR diyemiyorsa, kutuplaşma tuzağına düştüğü ve örgütlenemediği içindir!

İşçi sınıfı kapitalist düzende sömürülür ve ezilir. Bu yüzden, bu düzen değişmeden toplumdaki eşitsizlik ve adaletsizlik ortadan kalkamaz. Kendilerini kurtarıcı olarak sunan otoriter ve baskıcı liderler gelip işçi sınıfının sorunlarını çözemez! Onların tüm derdi sömürü düzenini ayakta tutmaktır! İşçi sınıfı için "dış mihrak" sermaye sınıfı ve iktidar sahipleridir. İşçi sınıfı, sınıf bilinciyle hareket etmek, birleşmek, kardeşliğini ve dayanışmasını güçlendirmek zorundadır. Çözüm buradadır, ellerimizdedir! ■

İşçi sınıfı için "dış mihrak" sermaye sınıfı ve iktidar sahipleridir. İşçi sınıfı, sınıf bilinciyle hareket etmek, birleşmek, kardeşliğini ve dayanışmasını güçlendirmek zorundadır.

Kim Bu “Türediler”?

İşçilerin çektiği sıkıntılar, yaşadığı zorluklar saymakla bitmez. Bu düzen patronlar sınıfının çıkarları üzerine kuruludur. Makbul olan zengin, paralı ve nüfuzlu olan kişilerdir. Siyasi iktidarlar da onlara hizmet eder. Siyasi iktidarlar, emeğiyle geçinen milyonları, yani sıradan insanları güdülecek koyun olarak görürler. Aslında işçi ve emekçileri insan yerine dahi koymazlar. Bugünkü iktidarın yaptığı gibi, yeri gelir “ayak takımı” der, işçilerin her türlü hakkını ayaklar altına alırlar. Yeri gelir “ayaklar baş olmaz” diyerek, hakkını arayan işçiye “terörist” muamelesi yaparlar. Nitekim Emeklilikte Yaşa Takılanların (EYT) başına da aynı şey geldi.

Bugün işçilere “köle gibi çalış, durmadan çalış, ölene kadar çalış!” diyen AKP iktidarı, ömrünü çalışarak tüketen işçilere mezarda emekliliği reva görüyor. Ancak prim gün sayısını doldurduğu halde emekli olamayan, emekli olabilmek için yaş bekleyen, emeklilikte yaşa takılanlar, yani EYT’liler, mezarda emekli olmayı reddediyorlar. Fakat iktidar sahipleri bu durumdan rahatsız oldular. Fıtratlarında olan işçi düşmanlığını hemen gösterdiler. Cumhurbaşkanı, Türkiye’nin “ekonomik kurtuluş savaşı verdiği böyle bir dönemde” emeklilikte yaşa takılanların taleplerinin devlete yük olduğunu söyledi. Bununla da kalmadı, “bir de bunlar türedi!” diyerek EYT’lileri aşağıladı. Oysa 1999’da 17 Ağustos depreminin yaraları henüz sarılmamışken apar topar çıkarılan bir yasayla emeklilik yaşı kademeli olarak arttırılmıştı. O günden beri EYT’liler var. Sayıları 6 milyon 300 bini bulan EYT’liler “biz zaten buradaydık” diyerek “biz mikrop muyuz da türeyelim?” diye soruyorlar.

Türedi, “nereden geldiği, nasıl oluştuğu belirsiz olan, kendisinden umulmayan bir biçimde sivrilmiş ve hakkı olmayan bir duruma gelmiş, yerden bitme, bir diğer anlamıyla sonradan görme olan”dır. Oysa yıllarını çalışarak geçirmiş, emekli olma hakkı dâhil birçok hakkı elinden alınmış, 20 senedir mağduriyet yaşayan milyonlarca EYT’linin bu tanımla uzaktan yakından alakası yoktur. Payına açlık, yokluk, yoksulluk düşen işçi sınıfı “hak!” deyince türedi, “ekmek!” deyince nankör olurken, işçilerin ürettiği zenginliği yağmalayarak yükselen “yerden bitme-

ler” ise vatanın, milletin en hayırlı evlatları, en saygıdeğer kişileri oluyor! İşin aslı şu ki, türedi tanımını en çok da bu zatlara hak ediyor!

Türkiye’nin ilk burjuvaları, Cumhuriyetin ilk yıllarında devlet teşvikleriyle, ihaleleriyle beslenip büyüyen çevrelerdi. Kapitalizmin gelişmesi yolunda devlet eliyle atılan adımlarla milli patronlar, yerli sermayedarlar türedi. Türkiye’nin en zengin sermaye şirketlerinin sahibi olan Koçlar, Sabancılar bu dönemde türeyen ve devletin sunduğu ekonomik imkânlardan sonuna kadar yararlanarak palazlanan patronlar oldu. Kapitalizmin gelişmesiyle birlikte yeni sermaye çevreleri türedi. TUSİAD, MESS, TİSK gibi geleneksel patron örgütlerinin yanına MÜSİAD, TUSKON gibi yeni güçlü patron örgütleri eklendi. Bu yeni sermaye çevreleri AKP dönemiyle birlikte şaha kalktı. AKP, iktidara geldiğinden beri işçilerin boğazından geçen lokmayı küçültüyor ve patronlara yediyor. “Türkiye’nin zenginleri” listesinin başını çekenler, AKP ile duyduğumuz “yeni yetmeler”, iktidara yaslanarak sınıf atlayanlar, AKP döneminin en çok kazananları oldu. “Hiçbir dönemde işverenlere böyle imkânlar sunulmadı” diyen Ali Koç haksız değil. AKP ile birlikte kuralsız, esnek, güvencesiz çalışmanın alabildiğine arttığı, taşeron cennetine dönüşen Türkiye’de, sömürü, yağma, patronlara verilen teşvikler tavan yaptı.

Dikkat çekici şekilde büyüyen/türeyen “AKP zenginleri”nin adları, yolsuzluk, iş cinayetleri, doğa talanı ve her türlü hukuksuzluk listesinde baş sıradadır. Cengiz İnşaat, Limak, Kolin, Çalık, Torunlar gibi holdingler en önde gelen örneklerdir. Bu sömürücü sürüsünün başka bir ortak özelliği ise işçilerin örgütlü gücüyle terbiye edilmiş, köpeksiz köyde değneksiz gezen, meydanı boş bulan, sonradan görme sermaye çevreleri olmasıdır.

Mücadele tarihimiz gösteriyor ki işçi sınıfının kökleri de, sere serpe gelişip büyüyen dalları da, nereden geldiği ve mücadeleyle birlikte nereye gideceği de bellidir. Esas türeyen, bir asalak sürüsü gibi işçi sınıfının yarattığı zenginliğe çöreklenen patronlar sınıfıdır. Ve er geç, hakkı olanı almak için ayağa kalkacak işçi sınıfının tokadını yiyecektir! ■

İki Çocuğun Hikâyesi, Hepimizin Hikâyesi!

Makhir İsmailov, ailesi işsizlik nedeniyle Gürcistan'dan Kıbrıs'a göçmüş 13 yaşında bir çocuktur. Okuyabilmek için hurda topluyordu, tıpkı bizim çocuklarımız gibi. Hurda toplarken mayına basarak öldü. Tıpkı bizim memleketimizde olduğu gibi... Evet, Mahir değil Makhir. Ama Makhir'in anasının acısıyla başka anaların acıları aynı! Ölümü ne kaderdi ne şanssızlıktı. Kendi zenginlikleri uğruna milyarlarca insanı yoksulluk ve açlıkla karşı karşıya bırakan, kana doymayan kapitalist efendilerin kurbanıydı o.

Jakelin Caal Maquin... Bize yabancı olan bu isim henüz 7 yaşında bir kız çocuğuna aitti. O kız çocuğu, Guatemala'yı. Yoksul ailesi ile Amerika'ya göçecekleri için, yeni bir yaşama başlayacağı için heyecanlı ve mutluydu. Ama içindeki çocuk sevinci yaşamıyla beraber solduruldu. 7 yaşındaki bu kız çocuğu Amerika sınırında ailesinden koparıldı, bir hücrede gözaltında tutuldu, aç ve susuz bırakıldı, öldü! Evet, Ayşe ya da Fatma değil, Jakelin. Ama bu dünyanın çocuklarından bir çocuk. Bir annenin evladı. Ölümü ne kaderdi ne de şanssızlıktı. ABD egemenlerinin bilinçli politikalarının kurbanıydı o.

Ne kadar çok çocuk sermaye düzeninin, kapitalist efendilerin kurbanı oluyor, ne kadar çok...

Kapıları çalan benim
Kapıları birer birer
Gözünüze görünemem
Göze görünmez ölümler

Saçlarım tutuştu önce
Gözlerim yandı kavruldu
Bir avuç kül oluverdim
Külüm havaya savruldu

ABD, 1945'te Japonya'ya nükleer bomba fırlattığın-

da on binlerce insan yanarak, kavrularak öldü. İşçi sınıfının ozanı Nâzım Hikmet, bu vahşetin yok ettiği çocuklar için yazmıştı yukarıdaki dizeleri. Ve şiirini "çocuklar öldürülmesin, şeker de yiyebilirsiniz" diye bitirmişti. Ama ne yazık ki kendi çıkarlarından başka hiçbir şeyi zerre kadar umursamayan sermaye sınıfının egemen olduğu bu düzende, çocuklar ölmeye devam ediyor. Suriye'de on binlerce çocuk bombalarla, kurşunlarla can verdi. Akdeniz'in sularında boğuldu. Yemen'de binlerce çocuk açlıkla, susuzlukla, salgın hastalıkla, silahla katledildi. Pek çok savaş bölgesinde çocuklar ölmeye devam ediyor. Çocukların gülüşü, yaşamı ellerinden alınıyor.

Hangimiz çocuğumuzu bekleyen gelecekte endişe duymuyoruz? Hangimiz her an korkuyla, kaygıyla yaşamıyoruz? Hangimiz çocuklarımızı kötülüklerden korumak için ne yapacağımızı kara kara düşünmüyoruz? Bir duralım ve düşünelim: Hepimiz aynı endişeleri taşıyorsak, çocuklarımızın mutluluğunu istediğimiz halde bunu sağlayamıyorsak demek ki değiştirilmesi gereken bir düzende yaşıyoruz.

Emekçi kadınlar, analar, hepimiz çocuklarımızın aç kalmadığı, acı çekmediği, ölmediği, sağlıklı büyüyebildiği, mutlu olduğu bir dünya istiyoruz. Haklı olan biziz, güzel olanı biz istiyoruz. O halde neden elimiz kolumuz bağlı oturalım? Koklamaya kıyamadığımız yavrularımızın yoksulluğa, umutsuzluğa, savaşlara kurban edilmesine neden izin verelim? Oyunun, şekerin ve masmavi gökyüzü altında doludizgin koşmanın tadını bilmeden acı çekecek ölmelerine neden sessiz kalalım?

Çaresiz değiliz. İşçi sınıfı olarak, işçi sınıfının kadınları olarak el ele verirse, bize evlat acısı yaşatanları, zalim sömürücüleri başımızdan def etmenin ve çocuklarımızın mutlu olacağı bir dünya kurmanın yolunu bulabiliriz. ■

Kıdem Farkı Yerine Dayanışma!

Kıdem farkının ücretlere yansıtılması talebi her toplu iş sözleşmesi döneminde gündeme gelir. Ücret zammı pazarlığında kıdem farkını talep eden işçiler “yıllarımı bu fabrikaya verdim, işe yeni başlayan bir işçiyle aynı ücreti mi alayım?” derler. Patronlar bu talebe genellikle itiraz etmezler. Sözleşme imzalanır, kıdem farkı alan eski işçilerle yeni işçiler arasında çok küçük bir ücret farkı meydana gelir. Aslında bu fark hiçbir yaraya merhem olmaz. O halde bir düşünelim; kıdemli işçilere mantıklı gelen bu talep gerçekte ne anlama gelir? Patronlar kıdem farkına acaba neden yeşil ışık yakarlar?

Toplu sözleşmede işçilerin en büyük gücü birliktir. Bir işyerinde her konuda dayanışma gösteren ve birlikte hareket eden işçileri hiçbir patron dize getiremez. Patronlarla ücret pazarlığı yapan işçiler, eğer birlik olmuşlarsa, gerçekten de çok güçlü ve avantajlı olurlar. Fakat patronlar işçilerin zayıf yönlerini iyi bilir ve bunları sonuna kadar kullanırlar, işçilerin birliğini dağıtmak için her şeyi yaparlar. İşçileri etnik kökenlerine, dillerine, mezheplerine, mesleklerine, kıdemlerine ve daha pek çok “kriter” göre bölerler. İşçiler arasına taşeron-kadro, sendikali-sendikası, eski-yeni gibi ayrımlar sokarlar. Genel olarak düşük ücrete mahkûm etmek için “kıdem farkı” gibi yöntemlerle bazı işçilerin ağızına bir parmak bal çalarlar.

“Kıdem farkı” gerçekte işçilerin arasına nifak sokan bir uygulamadır. Aynı işi yapan işçiler arasında bir fark daha yaratmanın, rekabeti körüklemenin bir yoludur. İşçiler, birbirlerinin hakkına sahip çıkmak ve ortak bir talep etrafında birleşmek yerine bölünürler. Eski işçi “ben daha eskiyim, daha fazla para almayı hak ediyorum” diye düşünür. Yeni işçi ise “eski işçilerin tuzu kuru, biz bu parayla nasıl geçinelim” diye düşünür, tepki duyar. İşçileri bölen patronlar artık fabrikada istedikleri ortamı yaratmışlardır. Patronların fikirleri farkında olmadan örgütsüz işçilere sirayet etmiştir. Eşit iş yapan ama eşit ücret almayan işçiler birbirinden soğumaya ve uzaklaşmaya başlamıştır.

Oysa aynı sektörde olan, aynı fabrikada çalışan ve

hatta aynı işi yapan işçilerin ücreti neden kıdem yılına göre hesaplanırsa ki? Şunu düşünelim; aynı işi yapan üç çocuk sahibi 40’lı yaşlarda bir işçi neden sadece işe daha sonra girdiği için diğer işçilere göre daha düşük ücret alsın? Yıllarını o fabrikaya vermiş işçi tüm ücretlerin yükseltilmesi için mücadele etmek yerine, neden fabrikaya yeni gelen genç bir işçi ile arasında ücret farkı talebine odaklansın? Genç işçi de aile kurmak, çocuk yapmak ve hayatını idame ettirmek için paraya ihtiyaç duymaz mı? Hatta genç bir aile babası olamaz mı? Çarşı pazarda eski veya yeni işçi aynı harcamaları yapmaz mı? Bütün işçiler kıdemine bakılmaksızın aynı zamlara maruz kalmaz mı? Aynı vergileri ödemezler mi? O halde, neden biri diğerinden daha az ücret almaya mahkûm olsun? Ücretlerin genel olarak çok düşük olduğunu, yeni işçiye göre 50 lira-100 lira fazla almanın eski işçiyi kurtarmayacağını görerek, herkes için daha yüksek ücret ve ortak talepler uğrunda birleşmek daha doğru olmaz mı?

1980 öncesinde işçiler birliktiler, sınıf bilinci güçlüydü, DİSK/Maden-İş gibi mücadeleci sendikalarda örgütlüydüler. O dönem Maden-İş, işçilerin birliğini bölecek ve patronların ekmeğine yağ sürecekti kıdem farkına karşı çıkıyordu. Kıdemi, yaşı, cinsiyeti, memleketi ne olursa olsun hiçbir işçi düşük ücrete mahkûm olmamalıdır. Eski-yeni, kadın-erkek, taşeron-kadro fark etmez bütün işçiler kendisi ve ailesine bakabilecek iyi bir ücret almalı. İşçiler açısından bu ayrımların hiçbir önemi olmamalıdır. Biz işçiler aramızdaki yapay ayrımları bir kenara koyup birleştiğimizde, “birimiz hepimiz, hepimiz birimiz için” diyebildiğimizde güçlü oluruz. İkramiye, yakacak, bayram paraları gibi sosyal haklar eski işçi kuşaklarının birbirine sahip çıkmasıyla, mücadele etmesiyle kazanılmıştır. İşçiler birbirine sahip çıktıkça, patronların karşısına dikilebilmiş, sorunları çözüm yoluna girmiştir. Ama kıdem farkı gibi suni ayrımlar öne çıktıkça patronlar işçileri sefalet itmiştir. Bilinçli işçiler patronların sadakalarına kanmazlar. Çalışmalarının, birlikte yaptıkları işin karşılığını örgütlü güçleriyle, hep birlikte talep ederler. ■

UID-DER ve Petrol-İş Gebze Şubesi'nden Flormar İşçileriyle Dayanışma Etkinliği

Flormar işçilerinin örgütlü olduğu Petrol-İş Sendikası Gebze şubesi ile işçilerin mücadele örgütü UID-DER, dayanışmayı güçlendirmek için ortak bir etkinlik düzenledi. Direnişin 235. gününde “Flormar Değil Direniş Güzelleştirir, İşçi Sınıfının Mücadelesi Dayanışmayla Güçlenir!” şiarıyla düzenlenen etkinliğe, Flormar direnişçilerinin yanı sıra, sendika yöneticileri, işyeri temsilcileri ve birçok sektörden işçiler katıldı. İşçi sınıfının birliğinin öneminin vurgulandığı, Türkiye işçi sınıfının görkemli mücadele deneyimlerinden kısa kesitlerin sunulduğu, mücadele şairlerinin ve şarkılarının seslendirildiği etkinlik, direnişçi işçilere büyük coşku yaşattı. UID-DER Müzik Topluluğu'nun mücadele şarkıları ve işçilerin okuduğu mücadele şairleri tüm katılanlara enerji ve coşku verdi. Flormar işçileri direnişleri için güç ve enerji topladı. UID-DER'li işçilerin hazırladığı ve sunduğu etkinlikte Flormar işçileri, duygularını şu şekilde ifade ettiler:

Kadın işçi: Güçlü olduğumuzu hissediyoruz. Dayanışma oldukça daha güçlü, daha mutlu oluyoruz.

Kadın işçi: Biz de yanımızda birilerinin olduğunu hissediyoruz. Teşekkür ederiz, bizler için bir şeyler yaptığınız için. Birlik olunca güçlenir insanlar, bize kuvvet verdiler.

Kadın işçi: Etkinlik çok güzeldi. Direniş birinci günden 235'inci güne kadar yeniden yaşadık. Diğer işçiler de bu etkinliği izlemeli ve örnek almalı.

Kadın işçi: Çok duygulandım, çok güzel bir gündü. Herkese çok teşekkür ediyoruz. Direne direne kazanacağız!

Kadın işçi: Bu soğuk günde UID-DER'in bizler için gerçekleştirdiği bu dayanışma etkinliği için çok teşekkür ederiz. Çok keyif aldık, güzel vakit geçirdik, moral bulduk. Geçmişte yaşanmış mücadeleleri eskiden anlamamız mümkün değildi. Ama biz de bugün aynı mücadelenin içindeyiz. Umuyoruz ki daha da çoğalırız. İlk değiliz, sonuncu da olmayacağız. Daha birlik beraberlik içinde olursak daha güzel olacak.

Kadın işçi: UID-DER ilk günden beri bizimle beraber, bu bizi çok mutlu ediyor. 9 ay olmasına rağmen böyle bir günü hazırladığı için çok sevinçliyiz. İyi ki yanımızdasınız, iyi ki bizimlesiniz. Kendimizi daha güçlü hissediyoruz.

Erkek işçi: Çok gururlandık, onur duyduk. Bizim için o kadar güzel bir program hazırlanmış ki, bu motivasyonla bir 235 gün daha direniriz. Emeği geçen herkese çok teşekkür ediyoruz.

Kadın işçi: Çok güzeldi, çok motive ediciydi. Bu şekilde bizim için bir şeyler yapılması güç veriyor gerçekten. Yalnız olmadığımızı biliyoruz. Etkinlikte söylenen şarkıların direniş alanında birçoğunu öğrendik, ezberledik, burada da birlikte söyledik. Çadır ve soba konusunda baskılarla karşılaşılıyor. Direnişimiz dağıtmaya çalışılıyor. Ama biz sabırla bekliyoruz. Kesinlikle vazgeçmeyi düşünmüyoruz. Direne direne kazanacağız! Bize destek olan herkese teşekkür ediyoruz. Yanımızda olduklarını bilmek çok güzel.

Kadın işçi: Etkinlik çok güzeldi, çok duygulandım. Direnişe ilk çıktığımız güne geri döndüm. UID-DER'liler en başından beri yanımızdalar. Gerek şarkılarıyla olsun, diğer türlü olsun, maddi-manevi her türlü yanımızdalar. Çok teşekkür ederim. Bu tür etkinliklere işçilerin katılması çok önemli. Az önce izledik 60'lar, 70'lerdeki eylemleri. Biz bunların hiçbirini bilmiyorduk. Biz direnişe çıkmadan önce, yaklaşık bir yıl önce sanayinin girişinde ücretlerinin yükseltilmesi için greve çıkan işçileri görüyorduk. “Bu insanlar delirmiş mi, bu soğukta dışarıdalar” diyorduk. Hiçbir şey yaşanılmadan öğrenilmiyor. Bu direniş bize hayat okulu oldu. İnşallah kazanacağız, zaferle taçlandıracağız.

Erkek işçi: Bizim yaptığımız direniş ancak dayanışmayla büyür. Bunun da güzel bir örneğini bugün yaşadık. UID-DER'e teşekkür ediyoruz. Bu etkinlik, bizim direnişe coşkuyla devam etmemizi sağlayacak unsurlardan biri haline geldi.

Şivan Kırmızıçiçek: Moral ve motivasyon açısından bizler için çok iyi oldu. Emeği geçen herkese çok teşekkür ediyorum. Buradan aldığımız coşku, moral ve motivasyonla Pazartesi günü bütün arkadaşlarla daha coşkulu, daha kararlı mücadelemizi sürdüreceğiz. UID-DER mücadeleye başladığımız ilk günden beri teknik altyapısıyla, müzik gurubuyla, yaptığı videolarla, üyeleriyle beraber yanımızda. Direnişimizi beraber sürdürdük. Emek dostu bir kurum. Emeği geçen herkese hem sendikam adına hem direnişçi işçiler adına çok teşekkür ediyorum. ■

İzocam İşçileri Grevde

İzocam işçilerinin örgütlü olduğu Kristal-İş Sendikası ile patron arasında devam eden toplu sözleşme görüşmelerinde patronun düşük zam dayatması üzerine işçiler 19 Ocakta greve çıktı. İzocam Ticaret Sanayi A.Ş. şirketinin Kocaeli Dilovası ve Mersin Tarsus'taki fabrikalarında çalışan işçiler davul zurna eşliğinde yaptıkları basın açıklamalarının ardından grev kararını uygulamaya koydular. İşçiler, sendikalaşma sürecinde işten çıkarılan arkadaşlarının işe geri alınmasını ve ücretlerinin arttırılmasını talep ediyorlar. Kristal-İş Sendikası İzocam'da 2014'te örgütlendiği halde, şirket yönetiminin itirazları nedeniyle yetki süreci 4 yıl gecikti. Sendikal örgütlenmeyi engellemek için işçileri istifa etmeye zorladı, 4 işçiyi de işten çıkardı. Ancak patronun tüm baskılarına rağmen geçen Temmuz ayında işçiler işyerine sendikayı sokmayı başardılar.

Mersin ve Kocaeli'deki fabrikaların önünde yapılan basın açıklamalarında, İzocam yönetiminin yüzde 20,3 olarak ilan edilen resmi enflasyon oranının bile altında zam teklif ettiği belirtildi. İşçiler patronun yüzde 7'ye kar-

şılık gelen 185 lira zam teklifini kabul etmeyeceklerini dile getiriyorlar.

İZBAN Grevi Yasaklandı

İzmir Banliyö Ağı (İZBAN) işçilerinin 10 Aralıkta başlayan grevi, "şehir içi toplu taşıma hizmetlerini bozucu" nitelikte görülerek "60 gün erteleme" adı altında yasaklandı. Türk-İş'e bağlı Demiryol-İş sendikasına üye işçilerin grevine gelen yasak kararı, 8 Ocak gece yarısı Resmi Gazete'de yayınlandı. İZBAN grevi, AKP'nin 17 yıllık iktidarı boyunca yasakladığı 16. grev olurken, yasak kararının altında bizzat Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın imzası bulunuyor.

İzmir Büyükşehir Belediyesi ile TCDD'nin ortak kuruluşu olan İZBAN'a bağlı işyerlerinde başlatılan grev sürecinde işçiler, diğer raylı ulaşım işçileri ile aynı ücreti almayı talep ediyorlardı. Daha önce metal, petrokimya, maden, lastik ve cam işkollarında çalışan yüz binlerce işçinin grevini yasaklayan siyasi iktidar, taşımacılık işkolunda da bir grevi yasaklamış oldu.

KESK'ten Ülke Çapında Ek Zam Eylemleri

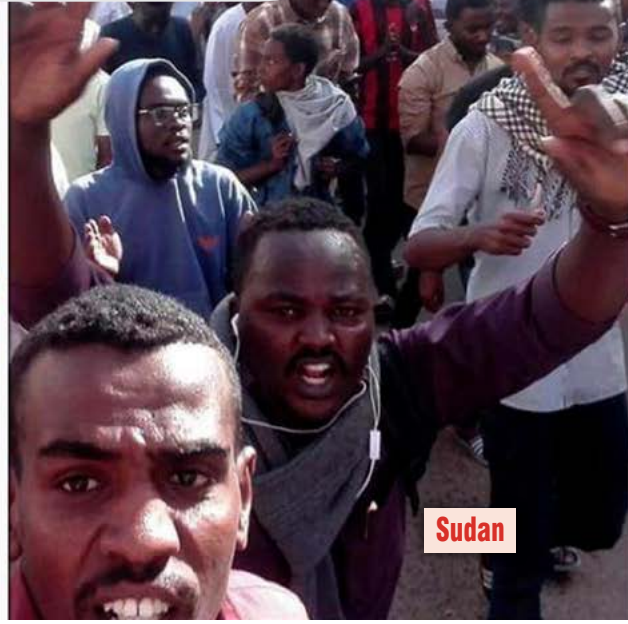
Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK) üyesi emekçiler, 15 Ocakta ekonomik krizin yakıcı sonuçlarına karşı ülke çapında eylemler yaptı. İşçi ve emekçilerin günden güne daha da yoksullaştığının belirtildiği açıklamalarda mücadele çağrısı yapıldı, ücretlere gerçek enflasyon ve ekonomik büyüme oranları dikkate alınarak ek zam yapılması talebi dile getirildi.

Açıklamalarda, hükümetin enflasyonu düşürmek için değil, düşük göstermek için önlemler aldığı vurgulandı. Birçok kentte "Rakamlar Sahte Yoksulluk Gerçek!" diye haykıran kamu emekçileri, alım güçlerinin eridiğine dikkat çekerek kayıplarının karşılanması için ek zam taleplerini yükseltti. Eylemlerde artan yoksulluklarını belgeleyen maaş bordrolarını yakan kamu emekçileri, asgari ücretin vergiden muaf tutulması, temel ihtiyaçlara yapılan zamların geri alınması, vergi dilimi adaletsizliğine son verilmesi taleplerini dile getirdiler. ■

Hindistan

Sudan

Bangladeş

Hindistan'dan ABD'ye Tunus'tan Meksika'ya Grev Dalgası

Hindistan: Gündoğusunun milyonlarından genel grev!

Hindistan'da merkezi işçi sendikalarının çağrısıyla 8-9 Ocakta yaklaşık 200 milyon işçi 2 günlük genel grev gerçekleştirdi. Başbakan Modi'nin liderliğinde hükümetin uyguladığı işçi düşmanı politikalar ve en temel demokratik haklara yönelik artan saldırılar protesto edildi. Kadın-erkek, genç-yaşlı, sendikalı-sendikasız milyonların katılımıyla gerçekleşen grev, tüm ülkede derinden hissedildi.

İşçi ve emekçiler, daha yüksek asgari ücret, tüm çalışanlar için sosyal güvenlik sistemi gibi taleplerinin ve fiyat artışlarına dair sorunların belirtildiği 12 maddelik sözleşmenin hükümet tarafından görmezden gelinmesine öfkeli. Sendikalardan yapılan açıklamalarda milyonların sokaklara dökülmesinin hükümetin politikalarına karşı biriken öfkenin boyutlarını gösterdiği ifade edildi. On milyonlarca işçinin talepleri kabul edilmediği takdirde mücadelenin büyüyerek devam edeceği belirtildi.

Sudan'da diktatörlük rejimini protestolar sürüyor

Sudan'da Ömer el Beşir'in diktatörlük rejimi, ülkede başlayan protestoları bastırmak için şu ana kadar birçok insanı katletti. İşçi ve emekçiler, sefalet koşullarında yaşıyorlar. İşsizlik oranları çok yüksek, hayat pahalılığı almış başını gitmiş, yolsuzluk diz boyu ve demokrasi yok! Yıllarca biriken öfke sonunda patlamış bulunuyor. 19 Aralıktan bu yana işçi sınıfı yolsuzluğa, işsizliğe ve baskıcı rejime karşı grev yapıyor, protestolar örgütlüyor. Özellikle gençler bu protestolarda ön saflarda yer alıyor. Ömer el Beşir ise, aynı diğer egemenler gibi emekçileri, "diş mihr-

rakların" aleti olmakla, vatana ihanetle suçluyor.

Doktorların grevi rejimin tüm baskılarına rağmen haftalardır devam ediyor. Geçtiğimiz günlerde protestolar sırasında bir doktorun yaralanan bir gence müdahale ederken polis tarafından öldürülmesi tepkileri daha da büyüttü.

Tüm hastaneler polis ablukasına altına alındı, kimi hastanelere düzenlenen saldırılarda hastalar da yaralandı. Pek çok doktor ve cerrah tutuklandı, doktorların bağlı olduğu sendika ve dernekler baskı altına alındı. Ancak doktorlar grevlerini sürdüreceklerini dile getiriyorlar. Sudanlı yoksul işçi ve emekçiler El Beşir rejimi yıkılıncaya kadar mücadeleye devam edeceklerini ifade ediyorlar.

Bangladeş'te tekstil işçileri grevi

Tekstil sektörünün ucuz işgücü cenneti Bangladeş'te işçiler ücretlerinin yükseltilmesi için greve çıktılar. Tekstil sektöründe dünyanın en düşük ücretini alan işçilerin çalışma koşulları da korkunç! İş cinayetlerinde binlerce işçi yaşamını yitiriyor. Ancak iş güvenliği önlemleri patronlar için ekstra maliyet olarak görüldüğünden göz ardı ediliyor. Üstelik bu fabrikalarda Zara, H&M gibi dünyanın en ünlü hazır giyim markaları için üretim yapılıyor.

6 Ocakta başlayan grev ve protesto gösterileri giderek kitleleşti. 9 Ocakta ise binlerce işçi başkent Dakka'daki ana yollara döküldü. Haklı taleplerini yükselten grevci işçilere polis saldırdı. Biber gazı, tazyikli su ve plastik mermi ile gerçekleştirilen saldırıda bir işçi yaşamını yitirdi, elliden fazla işçi ise yaralandı. Ancak bu saldırı işçileri yıldırma tersine daha da öfkeli yaptı. Savar kentinde de binlerce işçinin fabrikalardan sokaklara akmasıyla on binlerce kişilik gösteriler düzenlendi.

Tunus'ta kamu emekçilerinin mücadelesi devam ediyor

Tunus hükümeti bütçe açığını kapatmak için emekçilerin maaşlarına zam yapmayacağını açıkladı. Ülkenin en büyük sendikası Tunus Genel İşçi Sendikası UGTT, bu karara tepki göstererek hükümetten yaklaşık 700 bin işçinin ücretinin artırılmasını talep etti. Hükümete geri adım attırmak ve ücretlerine zam alabilmek için yüz binlerce emekçi sendika öncülüğünde grevler ve mitingler düzenliyor. Hükümet ile yapılan görüşmelerden işçilerin lehine bir sonuç çıkmaması üzerine, 17 Ocakta Tunus'ta bir kez daha yüz binlerin bulunduğu bir miting düzenlendi.

Bir günlük grev, Tunus'un hastanelerini, hükümet dairelerini, ulaştırma sistemini etkiledi. İşçiler, ana cadde boyunca "Halk Rejimin Düşmesini İstiyor!", "İktidar Halka Ait!" sloganlarıyla yürüdüler.

Meksika'da grev

Meksika'nın ABD sınırında bulunan Matamoros bölgesindeki sanayi havzasında 70 binden fazla işçi greve çıktı. 12 Ocak Cumartesi günü başlayan greve katılan işçi sayısı giderek artıyor. Oldukça büyük bir sanayi havzasında patlayan grev dalgası, patronlara korku salarken işçilere umut oluyor!

Bölgede yaklaşık 3 bin fabrika bulunuyor ve bir mil-

yondan fazla işçi bu fabrikalarda General Motors, Ford, Fiat gibi otomotiv devleri için yedek parça üretiyor. Günde on saatin üzerinde çalışan işçiler çok düşük ücretler alıyor ve ücretler artan hayat pahalılığı karşısında her geçen gün eriyor. İşçiler iş güvenliği önlemlerinin alınmadığını anlatıyorlar. Çoğunlukla kadınların çalıştığı fabrikalarda tuvalet molalarına sınırlama getirildiğini, ihtiyaçlarını gideremediklerini söyleyen işçiler, bu nedenle en sıcak günlerde dahi yeterince su tüketemediklerini dile getiriyorlar. İşçiler, ücretlerinde %20 artış ve haftalık çalışma süresinin 40 saate düşürülmesi talepleriyle greve çıkmaya karar verdiler. Kaybedecek şeylerinin olmadığını, daha iyi bir gelecek için mücadeleye giriştiklerini ve pes etmeyeceklerini söylüyorlar.

Los Angeles'ta öğretmenler greve çıktı

ABD'de öğretmenler bu kez Los Angeles'ta greve çıktılar. Daha önce Batı Virginia, Kentucky, Oklahoma ve Arizona eyaletlerinde öğretmenler çeşitli taleplerle grevler gerçekleştirmiş ve kazanmışlardı. Bu kez de Kaliforniya eyaletinin Los Angeles kentinde düşük ücretlere, kalabalık sınıflara, personel yetersizliğine karşı iş bıraktılar.

14 Ocak Pazartesi günü iş bırakan emekçiler 50 bin kişinin katıldığı kitlesel bir yürüyüş gerçekleştirdi. "Öğrencilerimiz İçin Mücadele Ediyoruz!" pankartıyla yürüyen eğitim emekçilerine öğrenciler ve aileler de destek verdi. ■

A.B.D - Los Angeles

Meksika

Tunus

1936: ABD'de Grev ve İşgal Fırtınası

ABD'li işçiler, 1929'da patlak veren Büyük Buhranın yarattığı ilk sarsıntının ardından, krizin faturasını kendilerine ödetmek isteyen sermaye sınıfına karşı desantı mücadelelere girişmişti. 1933'te aç gözlü patronlar için kriz artık geride kalmıştı, hızlı ve büyük kazançlar peşindeydiler. Fabrikalara dönen işçiler, 1936'ya kadar bu pervasızlığa büyük grevlerle yanıt verdiler. Ama sermaye sınıfı gemi azıya almıştı ve işçileri ezmek istiyordu. Ne demişler, rüzgâr eken fırtına biçer! Nitekim 1936'dan itibaren işçi sınıfının mücadelesi grev ve fabrika işgalleri fırtınasına dönüştü.

İşçiler, her şeyden önce, kriz bahanesiyle ücret kesintileri yapan, çalışma koşullarını ağırlaştıran patronların saldırılarına yanıt vermek için güçlü örgütlenmelere ihtiyaç duyuyorlardı. Patronlara ve patronlarla işbirliği içindeki sendikalara karşı mücadele ediyor, hızla mücadeleciler sendikalarında örgütleniyor ve sendikalarının tanınması için büyük grevler örgütüyorlardı.

1936 Şubatında Firestone lastik işçileri mücadeleyle ücret kesintilerini engellediler. Hemen arkasından 1500 Goodyear işçisi, işten çıkarmaları engellemek için fabrikayı işgal etti. Fabrika çevresine yüzlerce çadır kuruldu. Desteğe gelenlerle birlikte fabrika önünde bekleyenlerin sayısı on bini geçti. Goodyear yönetimi polisi işçilerin üzerine saldı ama işçiler polisleri sopa ve demir çubuklarla karşıladılar, saldırıyı engellediler. Goodyear yönetimi bir ay içinde işten çıkarılan işçileri geri almak, iş saatlerini düşürmek ve işyeri komitelerini tanımak zorunda kaldı.

O yılın sonunda General Motors işçileri harekete geçti. İşçilerin sendikalaşmasından korkan GM yönetimi, işçiler arasına ajan sızdırıyor, işçileri korkutmaya çalışıyordu. Ama nafi! GM'nin çeşitli eyaletlerdeki 17 fabrikasında 112 bin işçi greve çıktı ve haftalar boyunca süren işgallerle GM'ye kök söktürdü. Komitelerde örgütlenen işçiler eğitimden temizliğe, eğlenceden güvenliğe her işlerini örgütlü biçimde yapıyorlardı. Fabrikaların etrafında, sopalı, kamyonları ve cesaretleriyle işçi aileleri ve desteğe gelen binlerce işçi vardı. Bu işçiler ne pahasına olursa olsun mücadele eden işçi kardeşlerini polise ve Ulusal Muhafaza karşı koruyorlardı. Kadın emekçiler en öndeydi,

dayanışma olağanüstüydü. Bu sayede GM yönetimi sendikayla masaya oturmak zorunda kaldı. İşçiler, "sendika mı, asla" diyen GM yönetimine haddini bildirmişlerdi!

Meşhur Chrysler fabrikalarında benzer bir süreç yaşandı. 60 bin işçi bir ay boyunca fabrikalarını işgal ederek grevde kaldı. Chrysler işçileri de fabrikaların dışında nöbet bekleyen on binlerce işçi tarafından polise karşı korundu. Ardından çelik işçileri mücadeleye atıldılar ve sendikalaşmayı başardılar. Patronlar grev kırıcı çalıştırmıyor, işgaller çoğunlukla kazanımla sonuçlanıyordu. İşçilerin kazandığı her zafer başka fabrikalardaki mücadeleleri tetikliyordu. Otel ve hastane işçileri, mezar kazıcılar, çöpçüler, tekstil işçileri, elektrik işçileri, hatta mahkûmlar ve Ulusal Muhafız Şirketinde çalışıp birkaç ay önce GM grevini bastırmaya giden ama ücretlerini alamayanlar bile işgallerle haklarını arıyordu. 1936-37'de tam iki milyon işçi grevlere ve fabrika işgallerine katılmıştı.

Fabrika işgalleri sırasında işçilerin arasındaki güven, dostluk ve dayanışma perçinleniyordu. Birleşen işçiler güçlerinin farkına varıyor, onları alt etmek mümkün olmuyordu. Ne sermaye sınıfı ne sendika bürokratları işçileri yollarından döndüremiyordu. ABD'li işçiler bu dönemde çok büyük kazanımlar elde ettiler.

Ancak ne yazık ki ABD işçi sınıfının mücadelesi yükselirken, dünyadaki savaş dalgası da yükseliyordu. 1939'da patlak veren İkinci Dünya Savaşı sermaye sınıfına dünya işçilerini ırkçılık ve milliyetçilikle aldatma, onları daha fazla baskı altına alma imkânı verdi. ABD'de işgaller yasası ilan edildi. Grev hakkı sınırlandırıldı. Grevci işçiler askere alındı, "vatan haini" ilan edildi. Buna rağmen ABD işçi sınıfı 1943 ve 1944'te çok büyük grevlerin altına imza attı.

ABD'li işçilerin mücadelesinden çıkarılacak pek çok ders var. İşçi sınıfı dostunu düşmanını bildiğinde, örgütlendiğinde ve kendine güvendiğinde çok güçlü olur. Kriz ve savaş dönemlerinde bile sermayenin saldırılarını, baskılarını boşa çıkarabilir ve nice zaferler elde edebilir. İşçi sınıfı için örgütlülük her şey demektir! ■

Alışmak ve Kurbağanın Kaderi

■ Pendik'ten bir işçi

Anne ve babamız didinirler bizleri iyi şartlarda büyütmek için. Zorlu koşullarda hayata tutunmaya çalışmak, didinip durmak, uzun saatler boyunca üç kuruşa ter dökmek normalleşmiştir onların gözünde. “Dünya hali” der geçerler. Sonra sıra bize gelir. Ebeveynlerimiz, okulumuz, etrafımızdaki insanlar, televizyonumuz, mahallemiz, şehrimiz bizlere bir şekil verir. Etrafımızda cereyan eden, gözümüzü açtığımızdan beri var olan şeylere alışırız, normal görürüz. Peki, alışılmış olan, “normal” olan şeyler, her zaman doğru olan, olması gereken, değişmez şeyler midir?

Sabah gün doğmadan işe gitmek üzere yola koyulmak, 3 vardiya çalışmak, 8-10 saat çalıştıktan sonra fazla mesaiye kalmak, hastanelerde saatlerce sıra beklemek, balık istifi yolculuk etmek, iş bulmak için kıyasıya bir yarış ve rekabet içine girmek, iş cinayetleri, açlık, yoksulluk, milyonlarca işsiz... Bunlar her zaman etrafımızda gördüğümüz ve artık kanıksadığımız şeyler. Ömrümüzün yarısı fabrikalarda, makine başlarında geçiyor. Çalışıyor, gece gündüz hiç durmadan üretiyoruz. Patronların zenginliğine zenginlik katarken; bizler yoksulluğun diplerine doğru yol alıyor ya da en iyi ihtimalle yerimizde sayıyoruz. Peki, tüm zenginlikleri var eden bizler, neden yoksulluk içinde yaşarsınız? Güzelliği var ederken payımıza neden çirkinlikler, hastalıklar, zorluklar düşer? Neden bize reva görülen bu zorlu yaşamı “normal” görürüz?

Bir kurbağayı alarak çok sıcak ya da kaynar suya attığımız zaman kurbağa bu değişime tepki verir. Bir sıçrayışta suyun dışına çıkarak kendini kurtarır. Ama aynı kurbağayı alıp soğuk suyun içine koyarsak ve suyu yavaş yavaş ısıtırsak o kurbağa sıcaklığa alıştığı için fark etmeden haşlanır ve ölür. İşte sömürü düzeninin efendilerinin bize yaptıkları tam da budur.

Devletin tepesinde egemenler, işyerlerimizde patronlar sıklıkla mevcut durumun değişmez olduğunu söylerler. İşçilerden kendilerine verileni kabul etmelerini, seslerini çıkarmamalarını, şükretmelerini isterler. Şunu

çok iyi bilirler ki, bizler bir araya gelip, alıştırıldığımız onca şeyi sorgulamaya başladığımızda konforları, sömürü düzenleri tehlikeye girecektir. Bundan dolayı bıkıp usanmadan bizleri her türlü yöntemi kullanarak uyutmaya çalışırlar. Ellerindeki medya aracılığıyla bizi yalan ve çarpıtma bombardımanına tutmaktan bir an olsun geri durmazlar.

Mesela asgari ücret belirlenmeden önce TV’lerde, ülkede kriz falan olmadığı, dış güçlerin ekonomik saldırılarını başarıyla püskürttüğümüz anlatılıyordu. Pek çoğumuz kriz olmadığına, hayat pahalılığının bir grup fırsatçının, stokçunun işi olduğuna inandık. Bu söylemlere alıştık, hatta hak verdik. Ama asgari ücretin belirleneceği günler yaklaştıkça siyasi iktidardakilerden ve patronlardan “kriz koşulları malum, fedakârlık etmeliyiz, aynı gemideyiz” gibi sözler duyar olduk. Bu sefer buna inandırıldık. Krizi fırsata çevirmek isteyen patronlar; “ülkenin haline bakın, ona göre zam isteyin” dediler. “Asgari ücret ne kadar olmalı?” diye sorulduğunda çok sayıda işçi “2000 bin lirayı öp başına koy” demeye başladı. Hâlbuki bu, açlık sınırının altında bir rakamdı. Geçen senenin alım gücünü korumak için bile daha fazla zam yapılması gerekiyordu.

Ama işçileri “makul” rakamın bu olduğuna inandırmayı başardılar. Yoksulluğa, aza kanaat etmeye alışmışız nasıl olsa! Peki, işçilerin böyle düşünmesi normal mi?

Etrafımızda olup bitene gözümüz alışıyor, kulağımız alışıyor, zihnimiz alışıyor. “Hak” bilincinin, sınıf bilincinin olmaması, oturması bu “alışkanlıkların” güçlenmesine neden oluyor. Önümüze ne konulduysa onu yemeğe, mutlu olmak için bizden daha kötü durumda olana bakmaya, bizden çaldıklarıyla zenginleşen sermaye sahiplerine bakıp

“gözümüz yok” demeye alıştırılmışız. Kolaya kaçmaya, kısa yoldan köşeyi dönmeye çalışmaya alıştırılmışız. Ama bu alışkanlıkları yenileriyle değiştirmenin zamanı çoktan geldi, geçiyor! Bizden çalınanların hesabını sormak, talep etmek, mevcut koşullarımızı değiştirmek için birleşmek zorundayız. Biz örnekteki kurbağa değil, işçi sınıfıyız. Her şeyi üreten ve güçlü olan biziz. Birleşirsek dünyayı değiştirebiliriz. Ama bunun için önce alışmayı reddetmemiz lazım. ■

Korkaklar Fabrikada İşçi mi Olur?

■ Gebze'den bir işçi

“Korkaklar fabrikada işçi olurlar!” Aynen böyle söylüyordu, ömrünün büyük bir bölümünü fabrikada işçi olarak geçirmiş fakat ümidini yitirmiş bir abimiz. Ne diyelim, kimisi yaşadığı onca yıldan sonra hiç tecrübe edinmemiş, işçilikten hiç nasibini alamamış olabiliyor. Çay molalarında fırsat buldukça arkadaşlarla, fabrika sorunlarıyla, işçi haklarıyla ilgili sohbetler eder dururuz. Bu gibi hususları konuşurken konu bir vakit işçilik yapmış daha sonra başka işlere girmişlere geldi. Beraber çay içtiğimiz birkaç arkadaş böyle tanıdıkları olduğundan, kimisinin küçük esnaf kimisinin de marka olmuş şirketi olduğundan bahsetmeye başladı.

Genç bir arkadaş tanıdığı bir akrabasının zor şartlarda yurtdışına gittiğini, karşılaştığı engelleri aşarak ticarete atıldığını, çok sayıda işçinin çalıştığı bir işyerine sahip olduğunu hevesle anlattı. Bu tanıdığının şu anda çok iyi bir yaşamı varmış. Bu laflarının arkasından işçi olarak çalışanların korkak olduğunu, risk almak istemediğini söyledi, “bu nedenle olduğumuz yerde sayıyoruz” dedi.

Emekliliğine bir sene kalmış bir abimiz de kardeşlerinden bahsetti. Yıllarca fabrikalarda çalışmışlar, sonra fabrikayı bırakıp ticarete atılmışlar. “O zamanlar ben onların aldığı paranın iki katını alıyordum. Şimdi onlar ticaret yaparak benden daha çok kazanıyorlar. Biz korkak olduğumuz için ticarete atılmadık” dedi. Yine başka bir arkadaş “bir gıda firması yalnızca isim hakkı için bilmem kaç milyon lira talep etmiş, ne varsa ticarete var” dedi. Yanlış anlaşılmasın bu sohbet esnaf kahvesinde değil fabrikanın çay molası verdiğimiz yerinde geçiyor. Arkadaşlar bol keseden “başarı” hikâyeleri anlatmaya devam ederken bazı acemi işçiler ise merakla dinliyorlardı.

Normal olarak bazılarımız dişimizi sıkıyorduk. İnsan biraz da utaniyor. Ortalık karışmadan sözü ben aldım. Biraz gerilmiş olmama rağmen her hususa tane tane değinip bu arkadaşların ne kadar yanlış düşündüklerini hem onlara hem de dinleyen diğer arkadaşlara anlatmaya çalıştım: “Fabrikada çalışan biz işçilerin korkak olduğuna fikrine hiç katılmıyorum. Bizler namuslu, onurlu insanlarız. Hem kendimiz hem de çocuklarımızın geleceği için

alın teri dökerek geçiniriz. Üstelik biz maaşımızı almadan vergimizi de ödüyoruz. Bir vatandaş olarak üzerimize düşen görevleri fazlasıyla yapıyoruz. Verdiğiniz örnekler, bilmem kaç kişilik işyeri sahibi, soralım bakalım. Bu işyerinin sahipleri acaba çalışanların hak ettiği maaşı veriyor mu? Pek zannetmiyorum. Kardeşlerinin daha çok kazandığından bahsettin. Acaba kendileri mi çalışıp kazandılar? Yoksa çalıştırdıkları işçilerin sayesinde mi oldu? Şirketin isim hakkı 1,5 milyon olan gıda firmasının çalışanlarına sormak lazım, onlar bu işe ne diyor diye? İşin esası şu; cesur olanlar namusuyla çalışır, çoluk çocuğunun rızkını arttırabilmek için mücadele eder, gerekirse kavga ederler. Haram lokmaya asla el uzatmazlar, kimsenin hakkına girmezler. Korkak olanlar ise kolay yoldan zengin olmak için yalanla dolanla vergi kaçırarak, tüketicileri kandırarak, çalıştırdıkları işçilerin hakkını vermeyerek onlardan calarlar ve öyle zengin olurlar.”

Devam ettim: “Tabii ki işçiler namerde muhtaç olmak için, insan gibi geçinmek için para kazanmak isterler. Bizler hak ettiğimizi almak, iyi bir yaşam sürmek, çocuklarımıza iyi bir gelecek hazırlamak, hepsinden önemlisi insan olarak onurlu bir yaşam sürmek isteriz. Ama bunu, tıpkı bizim hakkımıza girildiği gibi, tıpkı bizim sömürüldüğümüz gibi, hakkımızın verilmemesi gibi, çalarak çırparak kandırarak yapamayız. Biz de biliyoruz yaşadığımız dönemin haksız, hukuksuz, eşitsiz, kuralsız olduğunu. Bireyciliğin, menfaatçiliğin herkese bulaşan bir mikrop gibi bazı işçileri de sardığını. Ama bu gibi “başarı” örnekleriniz birdir ikidir, o kadar. Şu günlerde kriz yüzünden bir sürü küçük esnaf iflas ediyor. Başımızdakiler bunlar görünmesin diye kırk takla atıyorlar. Bizim böyle kurtulma hikâyelerine karnımız tok. Biz kimseyi sömürerek değil işçiye yakışan şekilde hep beraber kurtulabiliriz. Çalıştığımız fabrikalarda kazanılmış haklarımızı korumak, ücretlerimizi ve sosyal haklarımızı yükseltmek, siyasal anlamda ise bilgimizi geliştirmek için birleşmeliyiz, mücadele etmeliyiz. Sömürü düzeni değişmeden kurtuluş olmaz. Biz ancak böyle kurtuluruz, bunun dışında ancak çamura batırız. Çamura batmak isteyenlere diyecek lafım yok.” ■

Örgütlenmek Ne Demek?

■ Küçükçekmece'den bir işçi

İşçi sınıfının penceresinden bakarsak örgütlenmek; belirli ortak çıkarlar etrafında bir araya gelmek, bu ortak çıkarlar uğruna patronlar sınıfına karşı birlikte mücadele etmek ve bu mücadelenin işçiler tarafından planlı, programlı bir şekilde yürütüldüğü organizasyon demektir. Örgüt sözcüğü herhangi bir şeyin örülmesi, ör-mek kökünden gelir. Mesela işçilerin çelik telleri örerek sağlam bir halat haline getirebilmesini ya da elde örülen bir kazağı hayal edebiliriz. Bunun için kuşaktan kuşağa günümüze dek taşınmış örgü deneyimlerinden faydalanmak gerekir. Örgünün bir geçmişi olduğu gibi işçi sınıfının da bir örgütlenme geçmişi ve geleneği var. İşçiler yeri gelmiş sendikalarda, yeri gelmiş işçi derneklerinde, yetmemiş bu düzeni alt etmek için sosyalist partilerde örgütlenmişler. İşçilerin bu örgütlenme geleneği de mücadeleciler tarafından kuşaktan kuşağa günümüze dek taşınmış. İşte işçilerin kendi çıkarları uğruna mücadele edebilmesi için de bu geleneği devralan, bu işin ehli bir işçi örgütüne ihtiyacı vardır.

Patronlar mutlaka bir işveren örgütüne, derneğine, odasına ya da sendikasına üye oluyor. Hatta patronların kimi sermaye kurumlarına üye olması devlet tarafından zorunlu tutuluyor. Peki, bir işçi işe başvurduğu zaman patronun işçiden istediği en önemli kıstas nedir? Elbette bir sendikaya ya da işçi örgütüne üyeliğinin olmamasıdır. İşçiler yasal haklarını kullanıp sendikalaştıklarında, patronlar tarafından işten atılıyorlar. Devlet de göz yumuyor. Resim gayet net; patronların örgütlenme özgürlükleri varken, işçilerin sendikalarda, işçi örgütlerinde örgütlenmesinin önüne engeller koyuluyor. Üstelik patronların medyası örgüt kelimesini işçilerin bilincine öyle ürkütücü bir şeymiş gibi yansıtıyor ki, sanırsınız patronların var olan onca partisi, derneği, odası bir örgüt değil! Patronların medyası her zaman, sömürüye karşı mücadele eden iş-

çileri karalamaya çalışır. Ama geçmiş tarihlerde sermaye medyasının tüm yaftalamalarına rağmen işçiler, sendika ve işçi örgütlerinde birleşmekten geri durmamışlardır.

Örgütlü bilince kavuşan işçilerin dayanışma duygusu artar. Mesela sendikalaşma çalışması yürüten işçiler bu örgütlenme sayesinde birbirlerini daha iyi tanımaya başladıklarından dolayı aralarındaki bağ güçlenmiş olur. Örgütlü olmanın hazzına varan işçi, bütün işçilerin örgütlenmesi gerektiği fikrine ve duygusuna kavuşur. Örgütlü bilince kavuşan işçi, öğrendikleriyle yerinde duramaz; çıkarları diğer işçilerle ortak olduğu için bildiklerini başkalarına, eşine dostuna, çevresindeki akrabalarına anlatmak ister. Çünkü bilir ki öğrendiklerinin, kavradıklarının kendi içinde kalmasının kimseye bir faydası olmaz. “Ben sendikalaştım artık şartlarım daha iyi” demek, kendi sonunu kendisinin hazırlaması demektir. Sınıflı bir toplum olan kapitalizmde yaşadığımız için kapitalizm son bulmadan sömürünün bitmeyeceğinin farkında olmalıyız. O halde işçi sınıfı olarak kendi sınıf çıkarlarımızı bilmemiz; sendikalarda ve aynı zamanda her sektörden işçilerin çıkarını savunan UID-DER gibi işçi örgütlerinde örgütlenmemiz gerekir.

Biz işçiler örgütlenme meselesini, hava, su ve ekmek kadar hayati bir ihtiyaç olarak görmeliyiz. Beraber çalıştığımız işçilerle, komşu fabrikadan tanıdığımız işçilerle, akrabalarımızla işçilerin sınıf çıkarları temelinde kurduğumuz her sağlam bağ, yarın patronlar sınıfı karşısında örgütlü bir güç olarak hayat bulacaktır. Örgütlülüğün duvarını sağlam temeller üzerine oturtabilmek için ise UID-DER gibi deneyim biriktirmiş işçi örgütlerinin yardımına gereksinim vardır. Nasıl ki patronların deneyim biriktiren örgütleri varsa, işçilerin de kendi tarihlerini öğrenecekleri, bilinçlenip örgütlenebilecekleri deneyimli örgütleri olmalıdır. Ya örgütlenip patronlar karşısında bir güç olacağız ya da örgütlü olan patronlar sınıfının karşısında örgütsüz bir hiç! ■

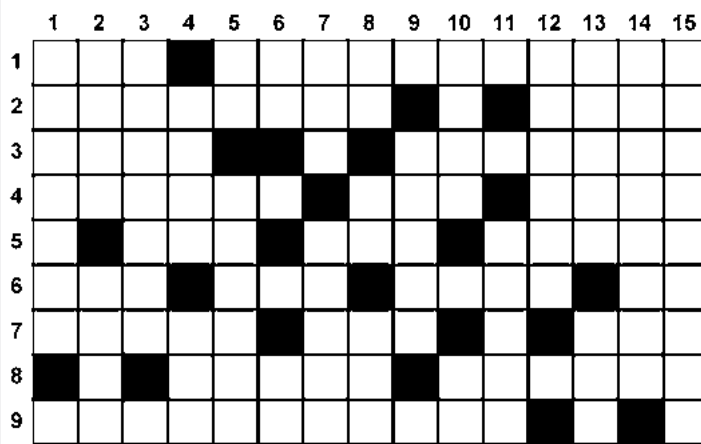
Parmaklığın Ötesinden

Göremedik sıkıntısız yaşadığını,
Rahatın şiirini yazamadık,
Ne kadar uzak
Heveslerimle içli dişli yaşamak,
Üzmek hastalıklı şiirlerle
Eşimi, dostumu;
Mezar taşları kadar, ölçülü
Beyitler düzmek boy boy.
İçliyimdir herkes kadar,
Düşündürür beni de şu gökyüzü,
Kuş cıvıltısı, nar çiçeği...
Geçtik bir kalem üzerinden.
Huyumdan ettiniz, Cibali Kızları,
Sekiz düğününden önce
Penceremin altından geçenler,
Saçları dağınık, gözleri uykulu,
Çoraba, tütüne gidenler,
Beni huyumdan ettiniz!

Yorgun gözlerinizdeki acıyı
Dert edindim kendime.
Saçlarını tezgahına yolduranları,
Sıtma gebesi tazeleri görmeseydim,
Boşuna harcayacaktım sevgimi.
Şimdi şu parmaklığın ötesinde kaldı
Bütün çalışanlar;
Teker teker sökülümüzü toprağımızdan,
Havamızdan, suyumuzdan olmuşuz.
Yaşamaktayız aynı çatının altında
Daha mahzun, daha hesaplı.
Rahat günlerin işçisi olacaktık,
Rahat günlerin şairi:
Bir çift sözümüz vardı
Nar çiçeği, gül dalı üstüne,
Dudaklarımızda kaldı!

Rıfat Ilgaz

İşçinin Bulmacası

Soldan Sağa

- Hükümetin yandaşlarına büyük sermaye kazandırdığı Yap-İşlet-Devret modelinin kısaltması. Mikrop kapmasını önlemek için bir kesik veya sıyrığa sürülen iyot tentürü.
- Patriarkal, erkek egemenliğine dayalı topluluk. Başını ABD'nin çektiği Kuzey Atlantik Pakti.
- Su, yakıt vb. sıvıları depolamaya yarayan araç. 8 kollu bir deniz canlısı.
- Ne yapacağını kestirememeye, şaşırma. Türkiye Kömür İşletmeleri'nin kısaltması. Vücudun iç veya dış yüzünde oluşan ve tehlikeli olabilen oyuk, gedik, yarık.
- Şiilik. İngilizcede hava. Eğilim.
- Düğün bahşişi. Matem. Boyut. Boru sesi.
- Peşin para. İngilizce evcil hayvan anlamına gelen kelimenin tersi. Engel.
- Bakır kapların kaplamasında kullanılan element. Karşılık olarak, benzetilerek yapılan davranış, söz.
- İşçi sınıfıyla patronlar arasında sözde hakem rolüne soyunan, ama asıl

amacı işçi sınıfının mücadelesini bastırmak ve sermaye düzenini korumak olan bir olağanüstü yönetim biçimi...

Yukardan Aşağıya

- Termik santral nedeniyle kanser vakalarının sıkça görüldüğü Muğla'nın ilçesi.
- Paylama, azarlama. Meksika'ya özgü bir tür mısır ekmeği.
- Olmayan bir durumu varmış gibi göstermek veya olduğundan başka anlatmak için önceden yapılan anlaşma.
- Sirke veya limon tadında olan. Yapma, etme.
- Türkiye'nin plaka kodu. Yandığında renkli ve parlak ışıklar saçan, şenlik gecelerinde yakılan havai fişek.
- İlave. Müzikte bir nota.
- Dünyanın en uzun nehri. Sıvanacak, boyanacak yerlere boyadan önce sürülen kat.
- Türk lirasının kısaltması. Titanyumun simgesi. Emeklilikte Yaşa Takılanların kısaltması.
- Zehirli iğnesi olan bir tür böcek.
- ... Su, "Serdari halimiz böyle olacak? Kısa çöp uzundan hakkın alacak" türküsünü söyleyen ezilenlerin ezgili yüreği, yaşamı mücadeleye geçen sanatçı. Yeni Zelanda'nın plakası.
- Mevki, kat, yer.
- Yardım, ihsan, iyilik, lütuf.
- Suni. Çömlekçi toprağı.
- Baskıyla yöneten kişi.
- Demokratik hak ve özgürlüklerin baskı altında tutulduğu, bütün yetkilerin bir elde veya küçük bir yönetici grubunun elinde toplandığı demokratik olmayan devlet düzeni.

Geçen Bulmacanın Çözümü

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	A	S	G	A	R	İ	Ü	C	R	E	T	■	P	A	S
2	D	Ö	R	T	■	L	E	K	K	A	S	Y	A		
3	A	M	A	L	■	E	K	Ö	M	E	T	R	İ	R	
4	L	Ü	M	E	N	■	L	E	U	Z	■	H	I		
5	E	R	■	T	E	K	İ	R	D	A	Ğ	■	H	A	Y
6	T	M	Ö	■	B	A	K	A	Y	A	■	İ	A	Ş	E
7	E	R	B	A	P	■	H	A	■	A	R	S	A	L	
8	E	■	A	E	T	■	S	A	N	A	Y	■	İ	R	E
9	T	E	N	S	İ	K	A	T	■	N	A	■	T	I	K

İşçilerin Sordukları/67

Kısa Çalışma Ödeneği Nedir? /I

Kısa çalışma ve kısa çalışma ödeneği uygulaması 2008-2009 krizinin ardından gündeme gelmiş ve bu uygulamaya başvuran patronların geçici süre ile işçi ücretlerini ve sigorta primlerini ödeme yükümlülüğü kaldırılmıştı. Bu uygulamayla işçi ücretleri, kaynağı İşsizlik Sigortası Fonu olan Kısa Çalışma Ödeneğinden karşılanmıştı.

Kısa Çalışma Ödeneğiyle, krizin sebebi olan patronların krizin etkilerinden korunması, krizin mağduru olan işçilerin ücretlerinin ise yine kendi paralarıyla oluşturulan fondan ödenmesi hedeflenmişti. İşten atmaların yasaklanması ise asla gündeme getirilmedi. “Teğet geçti” denilen kriz sürecinde getirilen bu düzenlemeden sermaye kesimi faydalandı, işçilerse bir kez daha işsizliğe ve sefaletle mahkûm edildi, krizin bedelini ödedi. Oysa düzenleme “işyerleri zor durumda olan işçilere gelir desteği sağlamak, istihdamda kalmalarını sağlamak” gibi söylemlerle parlatılmıştı.

Krizin ardından bu uygulamaya başvuran işverenlerin sayısında azalma oldu ancak ülkenin yeni bir krize sürüklenmesi uygulamayı yeniden gündeme getirdi. Sermaye sınıfının hizmetindeki siyasi iktidar, 2018 sonunda Kısa Çalışma ve Kısa Çalışma Ödeneği Yönetmeliğinde yaptığı değişikliklerle işverenlerin bu uygulamadan yararlanması kolaylaştırdı.

Kısa Çalışma Nedir?

Genel ekonomik, sektörel, bölgesel kriz veya zorlayıcı sebeplerle üç ay geçmemek üzere; işyerinde uygulanan çalışma süresinin, işyerinin tamamında veya bir bölümünde geçici olarak en az üçte bir oranında azaltılması veya süreklilik koşulu aranmaksızın en az dört hafta süreyle faaliyetin tamamen veya kısmen durdurulması halidir.

Yeni yönetmeliğe göre;

- Genel ekonomik kriz: Ulusal veya uluslararası ekonomide ortaya çıkan olayların, ülke ekonomisini ve dolayısıyla işyerini ciddi anlamda etkileyip sarstığı durumları,
- Sektörel kriz: Ulusal veya uluslararası ekonomide ortaya çıkan olaylardan doğrudan etkilenen sektörler ve bunlarla bağlantılı diğer sektörlerdeki işyerlerinin ciddi anlamda sarsıldığı durumları,
- Bölgesel kriz: Ulusal veya uluslararası olaylardan dolayı belirli bir il veya bölgede faaliyette bulunan işyerlerinin ekonomik olarak ciddi şekilde etkilenip sarsıldığı durumları,
- Zorlayıcı sebep: İşverenin kendi sevk ve idaresinden kaynaklanmayan, önceden kestirilemeyen, bunun sonucu olarak bertaraf edilmesine imkân bulunmayan, geçici olarak çalışma süresinin azaltılması veya faaliyetin tamamen veya kısmen durdurulması ile sonuçlanan dışsal etkilerden kaynaklanan dönemsel durumları ya da deprem, yangın, su baskını, heyelan, salgın hastalık, seferberlik gibi durumları ifade eder.

Kısa çalışma ödeneği nedir?

İşyerinde kısa çalışma uygulanması halinde o işyerinde kısa çalışmanın başladığı tarihte, çalışma süresi ve işsizlik sigortası primi ödeme gün sayısı bakımından işsizlik ödeneğine hak kazanmış sigortalılara çalışmadıkları dönem için gelir desteği sağlayan uygulamadır. Bu durumda işçinin Genel Sağlık Sigortası primleri de ödenir. Kısa çalışma ödeneği kısa çalışma uygulaması süresi kadar yani en fazla 3 ay süreyle verilir.

İşveren kısa çalışma ödeneği için Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne başvuruda bulunur. İş Müfettişlerince yapılan inceleme sonucunda uygun görülmesi halinde o işyerinde şartları sağlayan sigortalı işçilere Kısa Çalışma Ödeneği verilir. Yani işçilerin tümü bu uygulamadan yararlanamaz. ■

Kimin Yanında, Kimin Karşısında?

Şu sözler uzun yıllardır aynı metal fabrikasında çalışan bir işçiye ait: “Kahvedeki arkadaşlarla, komşularla, fabrikadaki işçi arkadaşlarla eskiden de tartışırdık. Ama son zamanlarda en ufak bir şeyde hemen gerginlik, tatsızlık çıkıyor, kavgalar başlıyor. Küslükler, kırgınlıklar oluyor. Eskiden böyle şeyler yaşanmazdı, en azından tartışmalar böyle büyümezdi. İnanır mısın, gruplaşmalar öyle oldu ki fabrika yemekhanesinde bazen kalabalık nedeniyle yer bulamayanlar oluyor gene de gidip başka partilere oy verenlerin masasına oturmuyorlar. Nasıl bu hale geldik, anlamıyorum.” Bu satırları okuyan pek çok işçi “bizim fabrikamızda da durum aynı” diyecektir. İşte son zamanlarda çokça duyduğumuz “kutuplaşma” budur. Ve ne yazık ki işçilerin içine düştüğü kutuplaşma tuzağının sonuçları hayatımızı derinden etkilemektedir.

Biraz eskilere gidelim. 2 bin yıl evvel Roma devletinde insanlar iki gruba bölünmüştü. Her şeyin sahibi olan efendiler ve her şeyi üreten köleler! Efendiler tüm işlerini kölelere gördürür ve onlara aklıktan ölmeyecekleri kadar yemek verirlerdi. Hepsisi bu kadar da değil. Köle sahipleri köleler içinde en güçlü, en sağlıklı, en cesur, en yiğit olanları seçer, onları gladyatör yani dövüşçü yaparlardı. Para kazanmak ve eğlenmek için onları arenalarda birbirleriyle dövüştürürlerdi. O güçlü kuvvetli gladyatörler kendileri gibi bir gladyatör tarafından binlerce kişinin gözleri önünde ve çılgın tezahüratlar eşliğinde öldürülürdü. İşte o zamanları anlatan filmlerde, romanlarda gladyatör kölelerin bir gün birbirlerini öldürmek zorunda kalacaklarını düşünerek dost olmamaya çalıştıkları anlatılır. Onlar, umutsuzluk ve yalnızlık içinde birbirlerinden uzak dururlarmış. Efendilerin sefahat içindeki yaşamı da böyle sürüp gidermiş.

Ama bir gün Spartaküs adlı bir gladyatör çıkmış. Onları bu hale getirenlerin efendiler olduğunu, kölelerin birbirini öldürmesinin, kırbaç zoruyla çalıştırılmasının kader olmadığını anlamış. Diğer kölelerle dost ve kardeş olmuş. Anladıklarını onlara da anlatmış. Spartaküs, önce onlarca gladyatörü, ardından yüz binlerce köleyi bir ordu halinde birleştirmiş. Ağgözlü ve zalim efendilerin Roma’sının, kölelik düzeninin yıkılmasına giden yolda bu isyan belirleyici bir rol oynamış.

Dönelim günümüze. Kapitalist düzende patronlar efendi, işçilerse “ücretli köle”dir. Gerçekte toplum zaten bir tarafta işçi sınıfı ve yoksul emekçiler, öte tarafta da

sermaye sınıfı olarak kutuplaşmış durumdadır. Zengin ile yoksul, alın teri dökerek çalışan işçi ile işçiyi sömüren patron ayrı kutuplardadır. Gerçek kutuplaşma budur. Ama sermaye sınıfı tıpkı köle sahibi efendiler gibi, bu kutuplaşmanın üzerini örtüyor ve işçileri yapay temellerde kutuplaştırıyor. Bu yüzden işçiler gerçek sorunlarını çözebilmek için patronlara karşı kavga veremez hale geliyor. Egemenlerin ağzından konuşup birbirleriyle kavgaya tutuşuyor.

İşçiler birbirlerinin yanında saf tutmadan sömürülmekten kurtulamazlar. İşçilerin kutuplaşması sadece egemenlerin işine yarar! Gerçek kutuplaşma işçi ile işçi arasında değil, işçi ile patron arasındadır.

Bir düşünelim: Aynı sofraya, masaya oturamayan, birbiriyle konuşup iletişim kuramayan, birbirine önyargılı davranan, birbirleriyle rekabet eden işçiler haksızlıklara karşı nasıl mücadele edebilirler? Baksanıza, çözülmesi gereken ne kadar büyük sorunlarımız var; düşük ücretler, emeklilikte yaşa takılma, aşırı mesailer, aşırı üretim baskısı, hayat pahalılığı, işsizlik, iş kazaları, bitip tükenmeyen borçlar, taşeronluk sistemi, sendikalı olamamak... İşte kutuplaşma bu sorunları görmemizi ve çözüm için birleşmemizi engelliyor. Ama hangi partiye oy vermiş olursa olsun patronlar birleşiyor ve işçilere karşı her türden saldırıyı hayata geçiriyorlar. İşçileri birbirine düşürüp haklarını ellerinden almak için birlikte planlar yapıyorlar. Çok açık, dün nasıl ki efendiler köleleri birbirine kırdırıyorsa bugün de patronlar biz işçileri yapay kutuplara bölüyorlar, bizi birbirimize düşürüyorlar!

Bilmeliyiz ki aynı partiye oy verse de bir işçi ile bir patronun çıkarları aynı değildir. Farklı partilere oy verseler de tüm işçilerin sorunları, çıkarları aynıdır. Bu nedenle birlik olmak işçilerin çıkarıdır. Ekmek parası için aynı koşullarda çalışan, ekmeklerini büyütmek için birlikte hareket etmeye ihtiyaç duyan işçilerin yeri birbirlerinin yanındır. İşçiler birbirlerinin yanında saf tutmadan sömürülmekten kurtulamazlar. İşçilerin kutuplaşması sadece egemenlerin işine yarar! Gerçek kutuplaşma işçi ile işçi arasında değil, işçi ile patron arasındadır. O halde işçiler birbirlerinin yanında, patronların karşısında olmalıdır. ■